



## Organizatorzy



WIELKOPOLSKA

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA  
SAMORZĄDU  
WOJEWÓDZTWA  
WIELKOPOLSKIEGOUniwersytet  
Jana Długosza  
w Częstochowie

## Patronat medialny

szkolenia.expert

## Prof. dr hab. Ewa Mojs

Neuropsycholog i terapeuta, Kierownik Katedry i Zakładu Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego UMP, Przewodnicząca Rady naukowej Fundacji Nie Widać Po Mnie. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z zakresu psychologii klinicznej, neuronauki i neuropsychoterapii na wielu kierunkach studiów, kursach i szkoleniach, w tym podyplomowych UMP oraz SWPS. Promotor prac magisterskich i doktorskich. Organizuje konferencje naukowe z zakresu chorób przewlekłych i pomocy psychologicznej. Współautor podręczników z zakresu psychologii klinicznej i neuropsychologii, np. „Kompetencje psychologiczne w pracy lekarza”. Autor ponad 600 artykułów i wystąpień na konferencjach naukowych. Ekspert UE w zakresie zdrowia i zdrowego społeczeństwa. Pracuje jako neuropsycholog praktyk i neuropsychoterapeuta.

Trauma dziecięca nierozpoznana to sytuacja, w której dziecko doświadcza traumatycznych wydarzeń, ale nie zostaje to odpowiednio zidentyfikowane ani przez rodzinę, ani przez profesjonalistów, takich jak nauczyciele, lekarze czy psychologowie. Może to prowadzić do poważnych konsekwencji dla rozwoju emocjonalnego, psychologicznego i społecznego dziecka. Objawy nierozpoznanej traumy dziecięcej to min. zmiany w zachowaniu: dziecko może stać się wycofane, agresywne, lękliwe lub niespokojne, problemy z nauką: spadek koncentracji, problemy z pamięcią, nagle pogorszenie wyników w nauce, problemy zdrowotne: częste bóle głowy, bóle brzucha, problemy ze snem, zaburzenia jedzenia, zaburzenia emocjonalne: nadmierna drażliwość, smutek, uczucie beznadziei, niska samoocena a także zaburzenia w zakresie relacji społecznych, pojawiają się trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji z innymi. Interwencje w rodzinie polegają na wsparciu dziecka oraz całej rodziny w procesie rozpoznawania i leczenia traumy z udziałem specjalistów. Ważne jest, aby rodzice i opiekunowie byli świadomi objawów traumy i wiedzieli, jak odpowiednio reagować, aby pomóc dziecku w powrocie do zdrowia i normalnego funkcjonowania.

## dr hab. Izabela Krasiejko

Pedagog, profesor Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie. Jest prezesem Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Asystentów Rodziny. Jej działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną, doradcza i superwizyjna dotyczy metodyki pracy socjalno-wychowawczej i terapeutycznej z osobą i rodziną oraz współpracy zawodów pomocowych i interwencyjnych. Prowadzi również bezpośrednią praktykę z rodzinami w Stowarzyszeniu „DLA RODZINY” w Częstochowie, są nią oddziaływania terapeutyczne z udziałem psa. Posiada kompetencje do diagnozy i terapii dzieci z zaburzeniami więzi. Skończyła szkolenia z krótkoterminowej terapii, rodzinnej terapii systemowej oraz pracy z dziećmi z traumą rozwojową.

Fundusze Europejskie  
dla Rozwoju SpołecznegoRzeczpospolita  
PolskaDofinansowane przez  
Unię Europejską

Asystent rodziny ma na celu wzmocnić umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców oraz wesprzeć ich w różnych sytuacjach życiowych. Rodzice mierzący się z wieloma trudnościami życiowymi, z wyzwaniami w zajmowaniu się dziećmi, presją środowiska mogą swą frustrację wyładowywać w postaci zachowań agresywnych wobec dzieci. Zadaniem asystenta rodziny jest nie tyle nadzorowanie środowiska, co wzmocnianie regulacji rodziców. W wystąpieniu zostanie zdefiniowane pojęcie samoregulacji, omówione jej pięć obszarów oraz zaprezentowane strategie postępowania asystentów rodziny w ujęciu teorii poliwalgalnej, które mają na celu nauczyć rodziców samo- i koregulacji.

## Olimpia Piłat-Pawlak

Kierowniczką Działu Rozwoju Kadr Pomocy i Integracji Społecznej w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu. W ramach pracy zajmuje się rozwojem kompetencji osób zawodowo zajmujących się wsparciem innych.

Psycholożka, socjolożka, psychoterapeutka w certyfikacji, trenerka, wykładowczyni i superwizorka pracy socjalnej. Łączy podejście ericksonowskie z TSR i podejściem skoncentrowanym na współczuciu. Specjalizuje się w terapii traumy i kryzysów chronicznych związanych z doświadczaniem przemocy domowej. Prowadzi również treningi współczucia, treningi interpersonalne i programy rozwojowe. Członkini Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Polskiego Stowarzyszenia Terapeutów Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz Polskiego Towarzystwa Superwizji Pracy Socjalnej.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej regularnie podejmuje działania wspierające dla asystentów rodziny z terenu województwa wielkopolskiego. Asystenci stanowią jedną z głównych grup docelowych Działu Rozwoju Kadr Pomocy i Integracji Społecznej. Swoje działania ROPS opiera na badaniach społecznych dostosowując rozwój kompetencji kadry do rzeczywistych potrzeb poszczególnych odbiorców. Kluczowa jest też perspektywa indywidualna i indywidualne kompetencje, które również brane są pod uwagę przy projektowaniu działań. W wystąpieniu zaprezentowane zostaną również plany szkoleniowe ROPS na kolejne lata.

## Joanna Steinke-Kalembka

Psycholog i psychoterapeuta. Pracuje w nurcie terapii poznawczo-behawioralnej oraz terapii schematów. Prowadzi prywatny gabinet psychologiczny, w którym pomaga dzieciom, młodzieży i ich rodzicom poradzić sobie z trudnościami, których doświadczają. Po godzinach prowadzi bloga [edukowisko.pl](http://edukowisko.pl) oraz tworzy pomoce psychologiczne pomagające rozwijać emocjonalne zasoby.

Wiele trudności z zachowaniem u dzieci wynika z nieumiejętności radzenia sobie z intensywnymi emocjami takimi jak złość, strach a czasem przytłaczający smutek. Bywa, że my dorośli czujemy się bezradni wobec tego, co czuje dziecko. Nie musi tak być! Chciałabym, aby ten wypełniony praktyką warsztat pomógł jego uczestnikom lepiej rozumieć oraz reagować na pojawiające się emocje (zarówno ich własne, jak i dziecka) – i dzięki temu wspierać rozwijanie samoregulacji u dzieci. Na tym warsztacie przyjrzymy się emocjom z perspektywy najnowszej wiedzy z zakresu neurobiologii i przełożymy to, co o emocjach wiedzą naukowcy na praktykę. Na spotkaniu wspólnie odkryjemy, jak w czasie codziennych interakcji i wspólnych zabaw rozwijać dziecięce umiejętności regulowania emocji.

Specjalista psychiatrii dzieci, młodzieży i dorosłych, specjalista psychoterapii dzieci i młodzieży, certyfikowany psychoterapeuta PTP.

Ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (UMP). Od początku swojej pracy klinicznej i naukowej jest związana z Kliniką Psychiatrii Dzieci i Młodzieży UMP, a w 2015 roku objęła funkcję jej kierownika. Już w czasie studiów, w 1994 roku, rozpoczęła współpracę ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Autyzmem ProFuturo. W 2002 roku, wspólnie z zespołem diagnozującym pacjentów, założyła Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny przy Stowarzyszeniu, który działa do dnia dzisiejszego. Była to pierwsza tego rodzaju placówka w Poznaniu, gdzie jednocześnie w procesie diagnostycznym uczestniczył psychiatra dzieci i młodzieży, psycholog, pedagog lub neurologopeda. Jest pomysłodawcą, założycielem i prezesem Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Vis-a-Vis, prowadzonego od 2017 roku przez zespół całodobowego psychiatrycznego oddziału dla dzieci i młodzieży (oddziału D) oraz poradni przyklinicznej Szpitala Klinicznego im. K. Jonschera UMP. Jego działalność wspiera rozwój oddziału, poradni i Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży UMP, wzbogaca ofertę terapeutyczną dla pacjentów oraz ich opiekunów. Jest współorganizatorem konferencji, wykładawcą, prowadzi szkolenia z obszaru psychiatrii oraz psychoterapii dzieci i młodzieży. Od 2019 roku i nadal jest Konsultantem Krajowym w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży. Kierownik naukowy prowadzonego w Poznaniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży. Jest członkiem Rady do Spraw Zdrowia Psychicznego przy Ministerstwie Zdrowia.

Od wielu lat zajmuje się działalnością kliniczną, naukową, dydaktyczną oraz społeczną. W obszarze jej zainteresowań naukowych znajdują się: zaburzenia neurorozwojowe, rozwój języka, kompetencji społecznych, zaburzenia neuropoznawcze, zaburzenia nastroju, osobowości oraz odżywiania się i karmienia.

„Funkcjonowanie rodziny z dzieckiem w spektrum autyzmu – konsekwencje, ryzyka, wskazówki”

W ostatnich latach istotnie częściej diagnozuje się zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD), zarówno w grupie rozwojowej, jak i u osób dorosłych. Wpływa to na pojawianie się w przestrzeni publicznej twierdzeń o „epidemii” autyzmu. Jednak przedstawione w publikacjach wskaźniki rozpowszechnienia charakteryzują się dużą zmiennością, wynikającą między innymi z różnic metodologicznych, a także zastosowania odmiennych kryteriów diagnostycznych.

Trudności pojawiające się w rodzinie wpływają na wszystkich jej członków. Nietypowy rozwój dziecka lub obserwowane opóźnienia często przekraczają kompetencje wychowawcze opiekunów. Czynniki te wpływają również na poczucie osamotnienia, niepewności i wysoki poziom lęku wśród opiekunów. Towarzyszące im emocje zależne są m.in. od etapu, na jakim znajduje się dziecko, a wraz z nim cała rodzina. Wiek dziecka, poziom jego rozwoju, dodatkowe zaburzenia lub zmiany w zachowaniu, szczególnie agresja lub autoagresja, czas przed i po diagnozie, w czasie terapii, zmierzanie się z natłokiem często skrajnie sprzecznych informacji przekazywanych przez innych opiekunów, osoby samorzecznicze, specjalistów, naukowców mogą wpływać na zagubienie i wypalenie się opiekunów, a także pojawienie się u nich objawów psychopatologicznych wymagających wsparcia. Stałe napięcie, obawy, brak wsparcia systemowego i społecznego mogą przyczynić się do poważnych zakłóceń funkcjonowania rodziny, pojawienia się różnych problemów wymagających interwencji dodatkowych instytucji. Zrozumienie potrzeb, zasobów i ograniczeń najbliższego systemu osoby z ASD, a także adekwatne zaopiekowanie się poszczególnymi członkami rodziny może wpłynąć na poprawę jakości życia każdego z nich.

## dr hab., prof. UWM Urszula Bartnikowska

Urszula Bartnikowska (dr hab., prof. UWM) – Pedagożka specjalna (specjalność edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz surdopedagogika); praktyczka Somatic Experiencing® i Brainspotting (w tym Brainspotting w pracy z dziećmi i młodzieżą), facylitorka EmotionAid®, certyfikowana tutorka (ukończyła szkołę tutorów Collegium Wratislaviense); w trakcie szkolenia Integral Somatic Psychology (ISP™). Od lat związana z alternatywnymi nurtami w edukacji.

Pracuje w Katedrze Pedagogiki Specjalnej i Resocjalizacji UWM w Olsztynie oraz w Korczakowskiej Szkole Marzeń (szkole podstawowej); współtworzy Fundację Uwolniona Edukacja „Rozkwitalnia” organizującą Edukacyjną Wioskę oraz pierwsze (i na razie jedyne) leśne przedszkole w województwie warmińsko-mazurskim. Prowadzi indywidualne oraz warsztatowe działania wspierające rodziców i nauczycieli, jak również – przy ścisłej współpracy z rodzicami – wspiera dzieci, które doznały traumy.

Autorka wielu publikacji naukowych głównie w temacie niepełnosprawności, rodzicielstwa adopcyjnego i zastępczego oraz traumy u dzieci. Dodatkowo opiekunka Koła Naukowego Pedagogów Specjalnych. Niezmiennie zafascynowana polskim językiem migowym (PJM). Prywatnie mama adopcyjna.

## mgr Hanna Dufner

Nauczycielka, pedagożka-psychotraumatolożka, praktyczka Somatic Experiencing® i facylitator EmotionAid® oraz Soma Embodiment®. Certyfikowany provider Safe & Sound Protocol (SSP) i absolwentka Certification Program in Traumatic Stress Studies. Ukończyła pedagogikę na Uniwersytecie Śląskim, pedagogikę traumy w Schweizer Institut für Psychotraumatologie oraz psychotraumatologię w Steinbeis Hochschule w Berlinie. Ukończyła Certification Program in Traumatic Stress Studies w Trauma Research Foundation pod kierownictwem Bessela van der Kolka.

Jest autorką i współautorką publikacji dotyczących problematyki terapii zaburzeń posttraumatycznych u dzieci, dynamiki procesów wychowawczych w rodzinach adopcyjnych i zastępczych oraz wydanych wspólnie z Urszulą Bartnikowską książek „Dziecko – trauma, wsparcie i rozwój. DROGOWSKAZ” oraz „Poliwagalne wsparcie dla rodziców adopcyjnych i zastępczych. UWAŻNOŚĆ”.

W 2011 roku przetłumaczyła na polski pierwsze artykuły S. Porgesa dotyczące teorii poliwalgalnej. Prywatnie mama biologiczno-adopcyjna

### Wystąpienie: **Teoria poliwalgalna a wspieranie rodziny przez asystenta**

W czasie wykładu omówiony zostanie wpływ niekorzystnych doświadczeń na autonomiczny układ nerwowy w kontekście rodziców doświadczających trudności życiowych, a także ich dzieci. Perspektywa zostanie rozszerzona o osoby, które mogą rodzinę wesprzeć. Wyjaśnione będą główne pojęcia Teorii Poliwalgalnej:

1. neurocepcja (jej znaczenie w kontekście poczucia bezpieczeństwa, umiejętności wchodzenia w relacje oraz rozumienia reakcji, zachowań i potrzeb rodzica i dziecka)
2. koregulacja (jej rola w zarządzaniu dobrostanem własnym, a także wspieranego rodzica i dziecka, w tym również dostrzeganie potrzeb, wysiłku i starań rodzica i dziecka)

Na tej podstawie wyeksponowane będzie świadome udzielanie specjalistycznego wsparcia rodzinie z wykorzystaniem koregulacyjnego budowania neurocepcji bezpieczeństwa wszystkich uczestników interakcji.

## „Jak stać się dobrym koregulatorem i moderować regulację u wspieranych rodzin?”

W czasie mini-wykładu zostaną przekazane i przećwiczone pewne aktywności, dzięki którym każdy człowiek może wzmocnić: 1. Świadomość własnego ciała, 2. Rozpoznawanie stanów autonomicznego układu nerwowego, 3. Wzmacnianie układu społecznego zaangażowania, 4. Angażowanie nerwu błędnego i oddechu do uzyskania stanu większej równowagi psychicznej i fizjologicznej. Przekazane ćwiczenia można stosować, aby poprawić komfort własnego życia, nauczyć się w przyjemny sposób odzyskiwać równowagę wewnętrzną po trudnych doświadczeniach zawodowych, a także aby móc przekazać tę wiedzę rodzinom wspieranym.

### dr Maia Stanisławska-Kubiak

Nauczyciel, praktyk, badacz. Adiunkt w Katedrze i Zakładzie Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, wykładowca na SWPS, psycholog w PZP. Ukończyłam Kulturoznawstwo i Psychologię na UAM. A także wiele kursów podyplomowych i warsztatów: z zakresu psychoterapii, pedagogiki oraz psychosomatyki.

Doświadczenie zawodowe: psycholog w Klinice i Katedrze Neurologii Wieku Rozwojowego; w Poradni Zdrowia Psychicznego, psycholog w szkole, współpraca z oddziałem diabetologii – praca z rodzinami gdzie jest dziecko chore przewlekle, nieuleczalnie; w programach wczesnej interwencji wieku rozwojowego i interwencji kryzysowej.

„Budowanie bezpiecznych relacji w terażniejszości – nowe wzorce regulacji afektu i myśli w kontekście teorii przywiązania.”

Jedno z podstawowych założeń teorii przywiązania Bowlb’ego mówi, że jesteśmy biologicznie zaprogramowani do szukania – w razie niebezpieczeństwa – „bezpiecznego schronienia” u silniejszego bądź mądrzejszego innego. Gdy nie znajdujemy obrońcy, możliwości zostają ograniczone do walki bądź ucieczki. W sytuacji, w których nie da się skorzystać z żadnej z tych opcji, alternatywą staje się bezruch. Bezradna bierność, niemożność czynnego radzenia sobie z przytłaczającym zagrożeniem – często wyrasta z traumatycznego doświadczenia. Podczas wykładu zastanowimy się nad odpowiedzią na pytania: co sprzyja przywiązaniu cechującemu się poczuciem bezpieczeństwa, a co mu przeszkadza? W jaki sposób można pracować nad poczuciem bezpieczeństwa tak gdzie zostało one zachwiane.

### dr n. med. Małgorzata Klecka

Psycholog, psychoterapeutka, doktor nauk medycznych (specjalność: psychiatria dziecięca). Jest trenerką, terapeutką rodzinną (podejście zintegrowane: psychodynamiczne, neurorozwojowe i terapii traumy metodą Somatic Experiencing). Kieruje Pracownią Diagnostyki i Terapii Zaburzeń Rozwojowych oraz Ośrodkiem Fastryga w Świerklanach (dawniej w Łędzinach), który specjalizuje się w diagnostyce zaburzeń rozwojowych występujących u dzieci i młodzieży po doświadczeniu odrzucenia i traumy. Pracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w opiece nad problemowymi dziećmi. Wykładowca akademicki – Uniwersytet SWPS w Katowicach, wykłada neuropsychologię kliniczną, współprowadzi specjalność kliniczną dzieci i młodzieży. Współpracuje z Wydawnictwem Uniwersytetu Jagiellońskiego, zajmuje się redakcją naukową i merytoryczną książek.

Prezes i założycielka Fundacji FASTRYGA. Autorka książki „FAScynujące dzieci” oraz innych książek i wielu publikacji. Za swoją działalność została uhonorowana licznymi nagrodami m.in. medalem „Za zasługi w ochronie zdrowia” (Medal Ministra Zdrowia), Społecznym Noblem Fundacji ASHOKA, Medalem Polsko-Szwajcarskiego Programu „Matka i Dziecko”, nagrodą Rzecznika Praw Dziecka.

## Magdalena Szutarska

Pracuje jako psycholożka, psychoterapeutka, trenerka, superwizorka.

Od ponad 25 lat zawodowo pracuje między innymi w obszarach związanych z pomocą społeczną.

W swojej pracy wykorzystuje karty metaforyczne i uczy innych, jak używać ich w procesach pomocowych.

Twórczyni kart wspierających terapię, doradztwo w pracy z nastolatkami.

Pracuje w oparciu o Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach.

W trakcie warsztatu chciałabym zaprosić Państwa do spotkania z narzędziem, jakim są karty metaforyczne. Z powodzeniem wykorzystywane tak w pracy z dziećmi jak i dorosłymi, indywidualnie i grupowo.

Chcę pokazać, jak przy pomocy kart można wzmocnić potencjał rodziny, rozwijać kompetencje komunikacyjne czy radzenie sobie z emocjami. Proste narzędzie, jakim są karty, może w nieinwazyjny sposób wesprzeć procesy zmiany. Zapraszam do sprawdzenia, jak to działa. 😊

## Sabina Sadecka

Nie interesuje mnie w mojej pracy teoria, której nie mogę użyć w praktyce. Szukam metod skutecznych, ale też zapraszających do terapii całą osobę – wraz z jej funkcjonowaniem poznawczym, emocjonalnym, somatycznym i – chyba najmocniej – egzystencjalnym. Psychologii sama uczę się niemal 25 lat. Od 12 lat uczę o psychologii i psychoterapii. Jestem założycielką portalu [opsychologii](#) i twórczynią [podcastu „Ładnie o traumie”](#). Piszę o traumie na swojej stronie [sabinasadecka.com](#), ale też dla Newsweek Psychologia i wielu innych branżowych i popularnonaukowych czasopism.

Uczę studentów studiów podyplomowych na Uniwersytecie SWPS w Poznaniu i adeptów psychoterapii w całej Polsce.

Przyjmuję pacjentów w gabinecie na poznańskim Sołaczcu i w publicznej poradni dla osób z doświadczeniem traumy w Poznaniu.

W trakcie bardzo praktycznego wykładu – bazującego na współczesnej wiedzy o neurobiologii rozwojowej, psychologii przywiązania i traumy – opowiem słuchaczom, jak wspierać siebie i innych w rozwijaniu umiejętności samoregulacji emocjonalnej i koregulacji (regulacji emocjonalnej poprzez interakcje z innymi). Zaprezentuję też inwentarz technik stabilizowania pobudzonego układu nerwowego, zarówno tych top-down (angażujących nasze umiejętności werbalne i wyobrazeniowe), jak i tych bottom-up, uwzględniających w procesie samoregulacji techniki pracy z ciałem i ruchem.